

1 Udkast 29. marts 2017

2 Indre By Bydelsplan

3

4 Indhold

5

1. Forord: Visioner for Indre By	2
2. Overborgmesterens forord	2
3. Bydelens egenart, udfordringer og potentialer	3
4. Lokaludvalgets indsatsområder og arbejdsprogram	7
5. Strategiske retningslinjer for brug af lokaludvalgets puljemidler	27
6. Tilkendegivelser fra forvaltningerne i Københavns Kommune	29
7. Bilag	29

6

1. Forord: Visioner for Indre By

Indre By er Danmarks hovedstad og dermed landets administrative og kulturelle centrum. Samtidig er Indre By Københavns hjerte. Denne multifunktion stiller særlige krav til Indre By.

Det er Indre By Lokaludvalgs vision,

- at Indre By fortsat vil være et godt sted at bo
- at Indre By fortsat vil tiltrække et varieret erhvervsliv
- at Indre By fortsat vil opleves som attraktiv og unik for besøgende.

For at opnå at Indre By fortsat vil være et godt sted at bo, er det nødvendigt,

- at Indre Bys egenart bevares og udvikles som en grøn cykelby
- at Indre By udvikles, så forurening fra dieselmotorer, brændeovne og lignende reduceres
- at Indre By udvikles til en bedre by at bo i med reduceret støj og svineri fra nattelivet og events m.m.

For at opnå at Indre By fortsat vil tiltrække et varieret erhvervsliv, er det nødvendigt,

- at udviklingen, hvor små butikker erstattes af internationale koncerner, bremses.

For at opnå, at Indre By fortsat vil opleves som attraktiv for besøgende, er det nødvendigt,

- at København bevares og udvikles med en skyline præget af tårne, der rager op over en bebyggelse på 5-6 etager.
- at Indre By på sigt bliver en "Gå-gade" med trafik tilladt.

For at få Indre By til at fungere som en samlet bydel kræver det en balance mellem hensynet til borgerne, erhvervslivet og besøgende. Det er lokaludvalgets opfattelse, at balancen for tiden er forskubbet til ulempe for borgerne. Mange borgere oplever et modsætningsforhold mellem dem og politikerne/forvaltningen. Det er derfor nødvendigt, at politikerne i Borgerrepræsentationen og kommunens forvaltninger i den kommende bydelsplanperiode i højere grad varetager borgernes interesser og respekterer borgernes ønsker for deres bydel. Lokaludvalget, borgerne, og øvrige interessenter har en god dialog om Indre By med forvaltningerne. Politikerne må gerne tage del i denne dialog.

Forvaltningernes rolle som myndighed og som håndhæver af gældende love, regler og beslutninger skal forstærkes. Borgere og erhvervsliv skal kunne stole på politikerne og forvaltningen. Der må derfor kun undtagelsesvis laves kommuneplantillæg, der ændrer reglerne i kommuneplanerne.

Hvis Indre By er et godt og interessant sted for bydelens beboere at leve i, så vil den også være interessant for de, der driver erhverv i eller besøger bydelen.

Bent Lohmann,
formand for Indre By Lokaludvalg

2. Overborgmesterens forord

Foreligger endnu ikke.

3. Bydelens egenart, udfordringer og potentialer

3.1. Kort over bydelen

Indre By er en fragmenteret størrelse med manglende sammenhængskraft, både geografisk og mentalt. Lokaludvalget har valgt at se bydelen som syv forskellige kvarterer. Opdelingen ses på kortet. Nogle af kvartererne rummer områder med en stærk identitet, som gør, at de bør ses som særlige områder i kvarteret, de ligger i. Det gælder fx de forskellige kvarterer i Middelalderbyen, Kartoffelrækkerne, Nyboder og Nyhavns solside.

3.2. Indre By statistisk set

Det statistiske materiale, som lokaludvalget har forholdt sig til ved udarbejdelsen af denne bydelsplan, fremgår af bilaget. Mængden af det statistiske materiale er begrænset af, at en del af de statistiske oplysninger for Indre By indbefatter oplysninger om Christianshavn.

Nogle få grundlæggende oplysninger om Indre By:

Den 1. januar 2016 boede der 40.864 indbyggere i Indre By. 16.853 af dem var børn og unge mellem 0 og 29 år. Antallet af voksne (30-69 år) var 20.325, mens der var 3.704 ældre (70-x). Der boede 19.979 mænd og 20.885 kvinder i vores bydel.

3.3. Potentialer og udfordringer i Indre By

I juni 2016 gennemførte lokaludvalget en borgerpanelundersøgelse om forholdene i Indre By. 2.455 medlemmer af Indre By Borgerpanel deltog i undersøgelsen. På baggrund af resultaterne i borgerpanelundersøgelsen i juni 2016 og lokaludvalgets efterfølgende drøftelser om bydelen, ser lokaludvalget følgende potentialer og udfordringer i Indre By:

3.3.1. Potentialer

- Indre By er et godt sted at bo
  - Beboerne føler sig trygge i Indre By
  - Beboerne er stolte af at vise Indre By frem for turister.
- Indre By har et varieret erhvervsliv
  - Butikker, restauranter og caféer præger bybilledet i mange kvarterer
- Indre By er unik og tiltrækkende for besøgende
  - Bydelens parker og rekreative områder er smukke og attraktive.
  - Der er stort set ingen højhuse i Indre By og omliggende bydele.
  - Havnefronten, Søerne og kanalerne er attraktive at opholde sig ved.

3.3.2. Udfordringer (Problemer)

- Det kræver en aktiv indsats for at sikre, at Indre By fortsat er et godt sted at bo:
  - Indre Bys grønne kvaliteter er under pres. Træer fældes og grønne områder er inddraget til byggeprojekter. Det gælder fx i Østre Anlæg og i Botanisk Have. De grønne områder i vores bydel bliver også inddraget til events. Det gælder fx i Kongens Have.
  - Inderhavnen og kanalernes kvaliteter er under pres. Vandet er flere steder blevet inddraget til byggeprojekter. Det gælder fx i forbindelse med byggeriet af BLOX. Attraktionen ved Indre Bys blå områder mister på samme måde værdi, når man

- 1 tillader husbåde ved kajerne i Inderhavnen og kanalerne i vores bydel. Det er en
2 privatisering af vandarealerne. Husbåde hører ikke hjemme i Indre By.
- 3 ○ Udviklingen går i retning af stadig flere aktiviteter i og ved Inderhavnen og
4 kanalerne.
  - 5 ○ Gader og parker skal være renere.
  - 6 ○ Parkeringsforholdene i visse dele af Indre By matcher ikke forventningen om, at man
7 som beboer i Indre By skal have mulighed for at parkere sin bil mindre end 500
8 meter fra sin bopæl.
  - 9 ○ Cykelkulturen udvikler sig negativt. Cyklisterne har en udisciplineret adfærd og
10 kultur til gene for fodgængere.
  - 11 ○ Den gennemkørende trafik opleves som et problem.
  - 12 ○ Støj om natten er i visse dele af Indre By et stort problem.
  - 13 ○ Tiggere og folk, der sover på gaderne og i parkerne, fylder mere end førhen.
- 14 • Det kræver en aktiv indsats for at sikre at Indre By fortsat har et varieret erhvervsliv:
- 15 ○ Forholdene for små erhvervsdrivende er ikke gode nok.
  - 16 ○ Lokaler i stueetagen udlejes til kontor og beboelse så etageareal til butikker bliver
17 mindre med deraf følgende huslejestigninger. Alle stueetager skal være forbeholdt
18 udadvendte aktiviteter.
  - 19 ○ Små butikker generes af reklamestandere i gaden foran butikken.
  - 20 ○ Udviklingen går i retning af flere restauranter og caféer i de forskellige kvarter,
21 hvilket går ud over variationen i erhvervslivet i Indre By.
- 22 • Det kræver en aktiv indsats for at sikre, at Indre By fortsat opfattes som unik:
- 23 ○ Normen om max 5-6 etager i Indre By er truet af aktuelle byggeplaner på
24 Postgrunden, på Papirøen og på og ved Vesterport banegrav.
  - 25 ○ Højhusbyggeri hører ikke hjemme i Indre By og omgivende bydele.
  - 26 ○ Bebyggelsesgraden må ikke forøges, men ikke-bebyggede arealer skal anvendes
27 til at gøre Indre By mere grøn.
  - 28 ○ Erfaringen og aktuelle byggeplaner herunder ekstra etager på eksisterende
29 bygninger viser, at man ikke kan tage for givet, at ny arkitektur bliver tilpasset
30 den arkitektur, der i forvejen er i Indre By (jf. Kalvebod Brygge, Industriens Hus,
31 Zahles Skole etc.).

32

33 **3.4. Indre Bys egenart**

34 På baggrund af tilkendegivelserne fra Indre Borgerpanel i juni 2016 har lokaludvalget
35 sammenfattet Indre Bys egenart til:

36

37 Indre By består af en række store beboelseskvarterer samt af restauranter, natklubber, cafeer,
38 kontorvirksomheder, hoteller og en hel del detailhandel. Der er 4 folkeskoler, xx privatskoler, xx
39 vuggestuer, xx børnehaver, x fritidshjem/SFOer samt en bemanded legeplads.

40 Der er mange smukke bygninger og facader i Indre By. Kun tårnene rager op over de 5-6 etager,
41 som er normen for ejendommene i bydelen. Bydelen har fin adgang til offentlig transport og
42 grønne områder og ligger omgivet af Søerne og Inderhavnen. Indre By er på en gang stille og
43 hektisk. Flere kvarterer i Indre By har et godt lokalt miljø og opfattes af beboere og erhverv i
44 kvarterer som særlige områder i København.

1 Indre By har ikke mange idrætsfaciliteter for beboerne i bydelen. Beboerne mærker luft- og
2 støjforureningen fra den gennemkørende trafik og samtidig savner de selv bedre
3 parkeringsmuligheder.

4 Indre By er en velstillet bydel med mange ressourcestærke borgere og virksomheder, men
5 samtidig er der i Indre By et stigende antal tiggere samt borgere, der overnatter på gaden.
6 Dele af Indre By er i alvorlig grad plaget af natteliv og gadeaffald.

3.5. Særligt om de forskellige kvarterer i Indre By

11 Potentialerne og især udfordringerne er ikke de samme over hele Indre By. Det viser
12 kommentarerne fra Indre By Borgerpanel, der med undersøgelsen i juni
13 2016 blev bedt om dels at beskrive det kvarter, de bor i, med en enkelt sætning og dels at nævne
14 ét konkret ønske til Indre By, som de synes, at lokaludvalget skal arbejde for. I bilaget ses et
15 udpluk af kommentarerne fra de forskellige kvarterer i Indre By. Under de forskellige kvarterer
16 er nedenfor angivet den opfattelse, som kvarterets beboere har af deres kvarter.

3.5.1. Middelalderbyen

19 Middelalderbyen er Danmarks charmerende, stemningsfulde historiske centrum og Københavns
20 hjerte og sjæl. Området består af en række små kvarterer, der hver i sær har sin egen energi,
21 atmosfære og dynamik. Med en blanding af turister, studerende, pendlere, handlende og
22 "hverdags"-københavnere er Middelalderbyen området i Indre By, der aldrig rigtig sover. Det er
23 et velbevaret, historiemættet område, der også fungerer til et nutidigt liv med boliger,
24 detailhandel, cafeer, restauranter, natklubber og kontorer.

26 Kvarterets egenart kræver, at man aktivt passer på den. Men desværre er kvarteret truet af en
27 ubalanceret udvikling. Beboerne plages af stigende larm, skrald og natteliv. Et på en gang smukt
28 og plaget område, der er farverigt og levende om dagen, men under pres om aftenen og
29 natten. Tendensen er, at presset på Middelalderbyen i stigende grad også indfinder sig om dagen.
30 Områdets værdi for omverdenen kan ses af, at den almindelige og specialiserede detailhandel er
31 på vej ud af Middelalderbyen for at blive erstattet af store, internationale kædebutikker
32 eller natklubber, cafeer og restauranter. Middelalderbyens funktion som scenetæppe for
33 kommercielle aktiviteter i København understreges dermed.

35 Middelalderbyen har ca. 10.300 indbyggere.

3.5.2. Metropolzonen

38 Metropolzonen er et hyggeligt kvarter, der ligger centralt og dejligt tæt ved Sankt Jørgens Sø og
39 Inderhavnen. Bortset fra forlystelsesområdet bestående af Tivoli og Paladsbiograferne mm. er det
40 et lidt kedeligt og aktivitetstomt beboelses-, hotel- og kontorkvarter og, når man se bort fra
41 forlystelsesområdet, så mangler kvarteret atmosfære og nærmiljø.

42 Metropolzonen er bebyrdet af stærk trafik, men begunstiget af nærheden til Hovedbanegården.
43 Beboelseskvarteret omkring Glyptoteket er udfordret af aktiviteterne i Tivoli.

45 Metropolzonen har ca. 2.500 indbyggere.

1

2 **3.5.3. Nansensgade-kvarteret**

3 Nansensgade-kvarteret er Indre Bys bohemekvarter med et stærkt naboskab. Det er den levende,
4 hyggelige, charmerende landsby i byen ved Peblinge Sø med sin egen stemning og med
5 mulighed for aktiviteter. Her er mange mennesker og til tider for trafikeret.

6

7 Nansensgade-kvarteret har ca. 4.000 indbyggere.

8

9 **3.5.4. Øster Farimagsgade-kvarteret**

10 Øster Farimagsgade-kvarteret tæt ved Søerne har et godt lokalmiljø. Det er et rart, fredeligt,
11 harmonisk, grønt, spændende og velhavende beboelseskvarter, hvor sammenholdet er stort, men
12 nogle områder i kvarteret mangler måske lidt liv og sammenhæng. I dagtimerne er kvarteret
13 bebyrdet af trafik.

14

15 Øster Farimagsgade-kvarteret har ca. 6.300 indbyggere.

16

17 **3.5.5. Østerport**

18 Østerport er et stille, roligt, ordentligt, overskueligt, smukt og familievenligt kvarter, hvor der er
19 en god blanding af grønne områder og byliv og med fin adgang til kollektiv trafik. Kvarteret
20 ligger lidt for sig selv og så alligevel lige midt i byen. Det er et kvarter med høje huse, fine
21 gader, lokal stemning og supervenlige beboere.

22

23 Østerport har ca. 4.500 indbyggere.

24

25 **3.5.6. Frederiksstaden og Nyboder**

26 Frederiksstaden og Nyboder er to meget forskellige områder vis a vis hinanden. Men
27 begge områder er nærværende, rolige, luftige, intime og børnevenlige historiske oaser, som
28 nyder godt af Kongens Have og de øvrige grønne områder i eller tæt på kvarteret. Dertil
29 kommer, at Inderhavnen ligger tæt på. Både Nyboder og Frederiksstaden har et godt lokalt miljø
30 med gode indkøbs- og spise-ude muligheder. Her bor kongefamiliens naboer.

31 Særligt i området omkring Sankt Pauls Plads er der et godt engagement blandt beboerne med
32 hensyn til, hvordan kvarteret skal udvikles.

33 Dele af kvarteret er præget af nattelivet og af affald, og der er for meget trafik, støj og turisme i
34 de centrale gader.

35

36 Frederiksstaden og Nyboder har ca. 10.200 indbyggere.

37

38 **3.5.7. Gammelholm og Nyhavn**

39 Nyhavn er et livligt og historisk kvarter, der præsenterer København fra sin bedste side. Her er
40 fyldt med aktivitet og masser af restauranter, butikker og gode transportmuligheder.

41 Gammelholm er den hyggelige og rolige del af kvarteret. Begge områder, er spændende og
42 dejlige for turister, som der er mange af, men måske lidt tamt for beboerne. Kvarteret er præget
43 af gennemkørende trafik og der er forholdsvis langt til dagligvarebutikker.

44

45 Gammelholm og Nyhavn har ca. 3.300 indbyggere.

1 **4. Lokaludvalgets indsatsområder og arbejdsprogram**

2 Indre By Lokaludvalgs vision om

- 3 • at Indre By fortsat skal være et godt sted at bo
- 4 • at Indre By fortsat skal have et varieret erhvervsliv
- 5 • at Indre By fortsat skal opfattes som unikt

6 og de i afsnit 1 og 3.3 nævnte potentialer og udfordringer - angiver tilsammen de indsatsområder
7 og arbejdsprogrammer, som Indre By Lokaludvalg vil arbejde for.

8
9 Lokaludvalget skal relatere sine indsatsområder og sit arbejdsprogram til Københavns
10 Kommunes målsætning og politikker. Lokaludvalget har valgt, at bydelsplanen specielt skal
11 udfolde og udfordre kommunens arkitekturpolitik og kommunens vision på teknik- og
12 miljøområdet, Fællesskab København.

13 På den baggrund har lokaludvalget i dette afsnit af bydelsplanen detaljeret indsatsen i relation til

- 14 1. Kommunens Arkitekturpolitik
- 15 2. Kommunens vision på teknik- og miljøområdet 2025: ”Fællesskab København”
- 16 3. Det lokale miljøarbejde
- 17 4. Den lokale kultur
- 18 5. Børnefamilierne
- 19 6. Borgerinddragelse
- 20 7. Partnerskaber

22 **4.1. Kommunens arkitekturpolitik**

23 Kommunens arkitekturpolitik fra 2010 indeholder fire hovedmålsætninger:

- 24 1. **Egenart:** Vi skal styrke den københavnske egenart gennem både bevaring og udvikling.
- 25 2. **Arkitektur:** Vi skal fremme bæredygtig arkitektur, der tilfører byens sammenhænge og
26 helheder nye kvaliteter.
- 27 3. **Byrum:** Vi skal skabe byrum og urbane landskaber af høj arkitektonisk kvalitet, der
28 inviterer til et mangfoldigt byliv.
- 29 4. **Processer:** Vi skal udvikle og fremme processer, der sikrer arkitektonisk kvalitet og
30 bæredygtige løsninger.

31 Nedenfor udfolder og udfordrer lokaludvalget de fire målsætninger i kommunens
32 arkitekturpolitik fra 2010, velvidende at en ny arkitekturpolitik er på trapperne.

33 **4.1.1. Styrk den københavnske egenart**

34 Overordnet ønsker lokaludvalget, at de eksisterende kulturværdier i Indre By respekteres.
35 Lokaludvalget er åbent over for arkitektoniske eksperimenter og København må godt være en
36 foregangsby indenfor arkitektur, også i Indre By, men det skal ske med omtanke og kærlighed til
37 byen. Alle forslag til nybyggeri eller ombygning skal tilføre Indre By noget. For at fremme et
38 forslag skal det bekræftes, at projektet styrker Københavns egenart og det skal beskrives på
39 hvilken måde.

1 **4.1.2. Arkitektur skal tilføre byen nye kvaliteter**

2 Så i udgangspunktet skal kommende byggerier i deres udtryk læne sig op ad den eksisterende
3 arkitektur. Den eksisterende arkitektur i Indre By er ikke overalt god arkitektur, men vores bydel
4 rummer dog megen god arkitektur, som sjældent og kun efter en god borgerdialog skal fortolkes
5 eller udfordres af nutidig arkitektur. Nutidig arkitektur er ikke nødvendigvis god arkitektur.
6

7 **4.1.2.1. Bebyggelsesgraden skal ikke ændres**

8 København skal lære af historien. Man byggede tæt og uden kvalitet i 1800-tallet. I 1900-tallet
9 måtte man rydde op efter 1800-tallets fejltagelser. Nu er der atter en tendens til at ville bygge
10 tæt, men den vej skal vi ikke ud af. Beboerne i Indre By vil gerne bevare og udvikle deres bydel
11 med de mål for øje, at der skal være lys, luft og flere boliger. Det kræver, at bebyggelsesgraden i
12 Indre By ikke ændres.

13 **4.1.2.2. Bolig- og bygningsmassen**

14 Indre Bys bygningsmasse ændrer sig løbende, både som følge af nybyggeri og som følge af ny
15 anvendelse og nyindretning af eksisterende byggeri. Lokaludvalget mener, at udviklingen skal
16 styres i en retning, der sikrer en varieret bolig- og bygningsmasse i Indre By, der har kvalitet.
17 Styringen skal især sikre, at der kommer børnefamilieboliger i såvel nyt som eksisterende
18 byggeri. Ved at fremme byggeri af store børnefamilieboliger i Indre By får mange forskellige
19 målgrupper mulighed for at bo i vores bydel. Børnefamilieboligerne kan anvendes af
20 børnefamilier; af studerende, der slår sig sammen, samt af de par oppe i årene, der godt vil have
21 plads - og kan betale for det.
22

23 Lokaludvalget anser det for væsentligt, at der i det samlede boligareal er krav om, at 25 % af
24 boligarealet er almene boliger, også i områder udlagt til serviceerhverv. Dette kan sikre
25 mangfoldighed og en alsidig sammensætning af boligtilbuddet.
26

27 Ovenstående er udtryk for, at lokaludvalget helt overordnet ønsker, at Indre By skal rumme mere
28 beboelse. Det særlige ved en by er netop, at den har beboere. Dertil kommer, at beboerne er med
29 til at opretholde et varieret og spændende handelsliv i vores bydel. Nyt byggeri og nyindretning
30 af eksisterende byggeri i Indre By skal derfor i udgangspunktet ikke indrettes til serviceerhverv
31 som kontorer og hoteller. De fratager Indre By kvaliteter.
32

33 Lokaludvalget ser med bekymring på udflytningen af Københavns Universitet fra Indre By.
34 Bygningerne bør indrettes til boliger, også gerne som gæsteboliger for forskere ved universitetet,
35 men vi frygter, at man vil indrette dem til serviceerhverv. Resultatet vil være, at dele af Indre By
36 vil ligge død hen efter arbejdstid.
37
38

39 **4.1.2.3. Ingen højhuse**

40 Der skal ikke placeres højhuse i Indre By og i kvartererne omkring Indre By. Indre Bys
41 arkitektoniske egenart er, at bydelen stort set ikke rummer ejendomme over seks etager. Højhuse
42 klemmer Indre By og der er vind omkring dem. Den forholdsvis lave by fremhæves som et
43 positivt særkende for København, også internationalt. Denne arkitektoniske egenart er bl.a. det,
44 turisterne kommer til København for at opleve.
45

1 **4.1.2.4. Ingen husbåde**

2 Husbåde er en privatisering af vandet i Inderhavnen og kanalerne. De hører ikke hjemme i Indre
3 By.

6 **4.1.3. Byrum skal invitere til et mangfoldigt byliv**

7 Lokaludvalget er enig i den arkitektoniske målsætning om, at vi skal skabe byrum og urbane
8 landskaber af høj arkitektonisk kvalitet, der inviterer til et mangfoldigt byliv. En dimension af
9 dette er, at byrummene skal være trygge og sikre.

11 **4.1.3.1. Terrorforebyggende arkitektur**

12 Indre By rummer bygninger og steder, som er oplagte terrormål. Derfor har arkitekterne
13 desværre fået en ny udfordring, idet der er opstået et behov for at hindre terrorangreb med
14 foranstaltninger i bygninger og på pladser og gader. Lokaludvalget ser gerne, at der udvikles
15 løsninger, der integreres i det eksisterende byinventar og den eksisterende bygningsmasse, fx
16 afspærringer, der kan bruges som siddeplads.

17 I det omfang, der fortsat er behov for at terrorsikre med afspærringer, foreslår lokaludvalget, at
18 Københavns Kommune kommer med permanente løsninger, der er integreret i byrummet.

19 **4.1.3.2. Tryghedsfremmende belysning**

20 Indre By skal have belysningsstrategi, der udpeger monumenter og smukke bygninger i Indre
21 By, som egner sig til at blive belyst i nattetimerne med energibesparende lyskilder. Belysningen
22 kan give en smukkere by og gøre den endnu mere indbydende for turister, og så har belysningen,
23 hvis den sættes rigtigt, en tryghedsfremmende funktion.

24 I visse dele af bydelen skal der opsættes særlig gadebelysning, der passer til området, fx på Sankt
25 Pauls Plads, Sankt Pauls Gade og Olfert Fischers Gade, og/eller som kan ændre karakteren af
26 livet på gaden til et mere afdæmpet liv og dermed have en tryghedsfremmende funktion. Det er
27 særligt aktuelt i gaderne i Nørre Kvarter.

28 **4.1.4. Borgerdialogprocesser kvalificerer arkitektur**

29 Lokaludvalget er enig i den arkitektoniske målsætning om, at vi skal udvikle og fremme
30 processer, der sikrer arkitektonisk kvalitet og bæredygtige løsninger.

31 Lokaludvalget foreslår, at myndigheder og bygherrer i højere grad end nu inddrager borgerne og
32 interessenterne, når der skal bygges nyt byggeri. Det kan bl.a. ske ved, man har borgerdialog om
33 grundlag for arkitektkonkurrencer. Grundlag for arkitektkonkurrencer skal ikke tilrettelægges og
34 besluttet i en lukket kreds. De skal debatteres offentligt, så de kan blive kvalificeret og så
35 offentligheden tager ejerskab til byggeriet.

36

37

38

1 **4.2. Fællesskab København**

2 Kommunens vision for 2025 på teknik- og miljøområdet "Fællesskab København" omtaler bl.a.
3 følgende indsatsområder:

- 4 1. **En bedre hverdag i byrummet:** Byrummet skal indrettes, så det kan bruges til flere af
5 hverdagens gøremål på den samme plads. Byen skal være gæstfri og ren, og det skal være
6 nemt at komme frem. Byrummet skal danne en tryk og funktionel ramme om så forskellige
7 aktiviteter som transport, arbejde, afslapning, sport, møder, fordybelse, fejring, markeder,
8 kultur, debatter og meget andet. Når vi udvikler områder og faciliteter, skal vi altid prioritere
9 hverdagslivet først. Vi skal være mere kreative i anvendelsen af den plads, vi har.
10
- 11 2. **Mere bynatur:** Byens grønne og blå områder skaber ro og balance i byen. I en by, der
12 vokser, bliver det sværere at finde plads til flere store grønne områder. Vi skal derfor flette
13 naturen ind i byen, hver gang vi har mulighed for det. Naturen skal pible frem på steder,
14 hvor man ikke forventer det, så vi får mange flere små pletter af levende grønt og blå.
15
- 16 3. **Fleksibel og kreativ brug af byen:** Byer, der ikke forandrer sig løbende, bliver med tiden
17 ensformige og forudsigelige. Derfor skal vi skabe et mere fleksibelt og dynamisk
18 København, så byen passer til det levede liv. Der skal være plads til eksperimenterende
19 projekter, som måske har en begrænset levetid. Der skal være frihed til at iværksætte og
20 afprøve nye ting. Bygninger og områder kan ændre funktion med tiden. Vi skal sammen
21 have modet til at overraske og skabe nyt.
22
- 23 4. **Unikke kvarterer i sammenhæng:** Byens kontraster må aldrig blive så stærke, at vi skaber
24 et opdelt København. Vi skal styrke sammenhængen mellem byens områder. Det skal være
25 let at bevæge sig på tværs af byen, og turene gennem byen skal være trygge og inspirerende.
26 En by med kant kan kun opstå, hvis dens indbyggere og virksomheder er forskellige. Derfor
27 er det vigtigt, at alle typer af mennesker har mulighed for at bo i København. Byens
28 kvarterer skal alle være grundlæggende attraktive, og boformerne skal give mulighed for
29 individuelle valg og understøtte, at der opstår nye fællesskaber blandt københavnere.

30 Nedenfor udfolder og udfordrer lokaludvalget disse fire indsatsområder i kommunens vision for
31 2025 på teknik- og miljøområdet, Fællesskab København.

32

33 **4.2.1. En bedre hverdag i byrummet**

34 Oplevelsen er, at hverdagen i store dele af Indre By er ved at blive "overtaget" af andre: Af
35 pendlere, investorer, nattelivsgæster, bilister, cyklister, turister, eventdeltagere osv.

36 Overordnet skal Indre By derfor udvikle sig sådan, at der igen bliver plads til beboere og til
37 detailhandel i Indre By. Lokaludvalget ønsker at fremme det lokale miljø og særpræg i de
38 forskellige kvarterer. Indre By skal være for alle og ikke kun for gæsterne, men gæsterne må
39 gerne være her.

40 **4.2.1.1. Fodgængerne og de færdselshandicappede**

41 En by for mennesker er en god by at gå i. At gå er vores mest basale måde at bevæge os på. Det
42 er nemt, gratis, sundt og mere bæredygtigt at gå i stedet for at tage bilen. Det giver os mulighed

1 for at bruge vores sanser, for at gå på opdagelse og for at møde andre mennesker. Derfor skal
2 Indre By, med bedre komfort, mere trykthed og fremkommelighed, invitere til at gå.

3 Københavns Kommune har minimumsmål for fordelingen af trafikken i byen for så vidt angår
4 forholdet mellem cykeltrafik, kollektiv trafik og biltrafik. Lokaludvalget ønsker, at trafik til fods
5 får større vægt i kommunens trafikplanlægning og foreslår derfor et minimumsmål for trafik til
6 fods i Indre By; både et absolut mål og et mål relateret til øvrige former for trafik, og at
7 kommunen sætter et arbejde i gang, der skal realisere et egentligt fodgængernetværk.

8 Fodgængerne føler sig i stigende grad generet af cyklister, der bruger fortovet. Ved kryds, hvor
9 cyklister bruger fortovet som genvej til at komme hurtigere om hjørnet, skal der opsættes
10 afspærring eller lægges en belægning i fortovet, der afskrækker cyklisterne. Det gælder fx i
11 krydset Nørre Voldgade/Dronning Louises Bro og i krydset Nørre
12 Farimagsgade/Gyldenløvesgade.

13 Byudstyr, udeserveringer, gademusikanter og meget andet blokerer for fodgængeres
14 fremkommelighed i almindelighed og for tilgængeligheden for færdselshandicappede i
15 særdeleshed. Hovedstrøg i Middelalderbyen skal derfor friholdes for digitale reklamestandere.

16 **4.2.1.2. Cykeltrafik**

17 Lyskryds, hvor cyklisterne udgør en væsentlig del af trafikanterne, skal justeres, så de er tilpasset
18 cykelflowet.

19 Brostensgaderne i Indre By kan være svære at cykle på, men de har charme. Imidlertid har
20 brostensgaderne ændret karakter, fordi man nu bruger fejmaskiner, der ødelægger fugerne
21 mellem brostenene. Det gør det vanskeligt at cykle og det ødelægger indtrykket af gaderne.
22 Lokaludvalget vil arbejde for, at kommunen går tilbage til en skånsom rengøring af
23 brostensgaderne.

24 Søgaderne er det bedste valg for cykeltrafikken mellem Østerbro og H.C. Andersens Boulevard.
25 Her er forholdsvis få lyskryds, udkørsler fra gårde og fodgængerovergange. Strækningerne er
26 overskuelige og har en herlighedsværdi for de cyklende. Søgaderne skal derfor indrettes til fordel
27 for cyklisterne

28 **4.2.1.3. Cykelkultur**

29 Cyklisterne har forholdsvis gode forhold i Indre By. Det forpligter. Cyklisterne skal respektere
30 færdselsreglerne og de øvrige trafikanter. Lokaludvalget foreslår, at kommunen til stadighed og
31 mere intensivt end nu gennemfører kampagner, der med humor og selvironi gør cyklisterne
32 opmærksomme på, hvordan man skal cykle.

33
34 Derudover skal kommunen sætte ind med en særlig indsats over for turister og udenlandske
35 studerende, så de lære færdselsreglerne at kende.

36
37 Lokaludvalget stiller spørgsmålstegn ved ideen om at de el-drevne bycykler skal kunne anvendes
38 af turister. Det egentlige formål med el-cyklerne var, at de skulle stå til rådighed for pendlere,
39 der skal fra en station til deres arbejdsplads eller omvendt. Men turisterne har taget el-cyklerne
40 til sig i en grad, så de skaber utrykthed blandt andre trafikanter i Indre By. De cykler hurtigere,
41 end de magter, og de overtræder færdselsreglerne.

1 Endelig er der behov for en særlig indsats i forhold til segway-kørsel, da segways betragtes som
2 cykler og skal følge færdselsreglerne for cykler. De fleste segwaykørere er turister, der bevæger
3 sig rundt i Indre By i grupper. Måden, de bevæger sig på, skaber utryghed for andre trafikanter.
4 Derudover har de for vane at køre på områder, der er forbeholdt fodgængere, fx Havnegade-
5 promenaden.

6
7 Kommende cykelkulturkampagner bør omfatte det forhold, at det er forbudt at cykle i Indre Bys
8 parker og anlæg.

9 **4.2.1.4. Cykelparkering**

10 Cykelparkeringen i Indre By skal optimeres samtidig med at kulturen omkring cykelparkering
11 skal forbedres.

12 En optimering af cykelparkering skal omfatte etablering af cykelparkering

- 13 • i trygge og let tilgængelige cykelparkeringshuse og –kældre
- 14 • i 10 m-zonen ved vejkryds
- 15 • på nedlagte bilparkeringspladser
- 16 • ved en løbende indsats for at fjerne ”døde” cykler, herunder en ordning hvor private
17 grundejere får tilladelse til at fjerne cykler
- 18 • med aftaler med offentlige institutioner om etablering af flexparkeringspladser på deres
19 ejendom, som i dagtimerne benyttes til bilparkering, så pladsen i resten af døgnet kan
20 anvendes til cykelparkering.

21 Kulturen vedr. parkering af cykler skal ændres med vedvarende kampagner, der appellerer til
22 cyklisterne humor og forståelse for problemet, samt – hvis muligt - med bødeaktioner.

23 **4.2.1.5. Biltrafik**

24 Den gennemkørende biltrafik er et problem for Indre By. Nogle mener, at løsningen er at
25 anlægge en havnetunnel udenom Indre By mellem Nordhavn og Refshaleøen. Staten er således i
26 gang med at forberede et beslutningsgrundlag om havnetunnellen, som forventes at være klar i
27 2019. Lokaludvalget mener, at beslutningsgrundlaget skal indeholde konsekvensberegninger af,
28 hvordan trafikken i Indre Bys forskellige kvarterer vil være, hvis havnetunnellen etableres.
29 Lokaludvalget støtter ikke scenarier for udformningen af havnetunnellen, der giver mere trafik i
30 vores bydel.

31 Lokaludvalget ønsker, at brugen af delebiler skal udbredes for derigennem at reducere bilkørslen
32 og behovet for parkering i byen. En måde at udbrede ordningen på, er ved at etablere et
33 samarbejde mellem de forskellige udbydere om en fælles portal, så der gøres nemmere at
34 orientere sig om hvordan de forskellige tilbud matcher ens behov. Derudover er brug for en
35 undersøgelse af hvem, der kan tænkes at afskaffe deres egen bil og gå over til delebil, og hvor de
36 bor, så der kan etableres delebilparkering i de områder af Indre By, hvor der er konstateret et
37 behov. I udgangspunktet bør delebiler i Indre By være el-biler eller hybridbiler.

38 Lokaludvalget ønsker på sigt, at Middelalderbyen friholdes for biltrafik, så den i hovedsagen
39 forbeholdes cyklister og fodgængere.

1

2 **4.2.1.6. Bilparkering**

3 Parkeringsarealerne i Middelalderbyen skal prioriteres til:

- 4 1. Af- og pålæsning
- 5 2. Parkering for håndværkere mv., der skal udføre opgaver i ejendomme i Indre By
- 6 3. Handicapparkering og parkering for handicapkørselsordninger
- 7 4. Beboerparkering
- 8 5. Parkering af el-drevne delebiler
- 9 6. Elbilparkering
- 10 7. Pendlerparkering og privat kundekørsel
- 11 8. Reduktion af den gennemkørende trafik, så der er plads til andre aktiviteter, herunder
- 12 cykelparkering.

13 Kommunen skal købe sig ind i flere parkeringshuse, så beboerne kan bruges dem som erstatning
14 for de parkeringspladser, der nedlægges i gaderne. Lokaludvalget opfordrer til, at man ser
15 fremskaffelsen af nye parkeringspladser i sammenhæng med de gadeparkeringspladser, der de
16 seneste par år er blevet nedlagt eller planlægges at blive nedlagt i bydelen. Blandt andet er der
17 behov for nye beboerparkeringsmuligheder i området omkring Sankt Annæ Plads.

18 I forbindelse med ændringer i byrummet kan der være behov for at nedlægge parkeringspladser,
19 som så skal erstattes med parkeringspladser andetsteds. Nedlæggelse af parkeringspladser skal
20 ikke ske, før erstatningsparkeringspladserne er fremskaffet. Det er vigtigt, at
21 erstatningsparkeringspladserne ligger max. 500 meter fra de parkeringspladser, der bliver
22 nedlagt.

23 Lokaludvalget støtter ideen om, at man med ”Smart City”-initiativer gør det nemmere for
24 borgerne at finde ledige parkeringspladser, så søgetrafik minimeres.

25

26 **4.2.1.7. Den offentlige trafik i Indre By**

27 Der vil også efter færdiggørelsen af Cityringen være behov for offentlige busser ind og ud af
28 Indre By. Man bør ikke ensidigt satse på Cityringen i kombination med busser. Når det er sagt,
29 skal antallet af busser i Webersgade og Frederiksborggade nedbringes. Gaderne er tynget af de
30 mange buslinjer og den frekvens, der køres med. Fx kan linje 150S starte ved Vibehus Runddel
31 metrostation eller ved Ryparken station i stedet for på Nørreport, så bl.a. Webersgade aflastes for
32 bustrafik.

33 Planlægningen af det lokale busnet i Indre By, som etableres efter åbningen af Metroringen, skal
34 ske i samarbejde med lokaludvalget og borgerne fx tage udgangspunkt i offentlige workshops.
35 Det lokale busnet skal omfatte buslinjer fra boligområderne mellem metrostationerne på
36 Cityringen og metrostationerne. Det gælder fx hele området mellem Søerne og voldene.

37 Der skal være siddepladser ved busstoppesteder og læskurene skal indrettes og placeres, så man
38 fra læskuret kan se busserne, der er på vej.

1 Busparken skal bestå af busser med lav ind- og udgang, så det er nemt for bevægelseshæmmede
2 at benytte bus. Der bør især være fokus på, hvordan bevægelseshæmmede nemt kan stige ind og
3 ud i linje 5C-busserne.

4 **4.3.1.8. Pladser og parker**

5 Byrummene i Indre By skal udvikles med mennesket som centrum. Ikke alle byrum i Indre By
6 skal fyldes ud med liv og livgivende indretninger. Pauser og stilleområder er vigtige. Bl.a. skal
7 man ikke have udeserveringer på alle pladser og heller ikke på hele en given plads. Nogle
8 pladser og nogle dele af pladserne i Indre By skal være forbeholdt de, der nyder ro i byrummet. I
9 bilaget ses en liste over pladser og parker i bydelen med lokaludvalgets bud på hvilken form for
10 anvendelse, de er egnet til.

11 **4.2.1.9. Julemarkeder**

12 I den forgangne bydelsplanperiode har julemarkeder i Indre By været drøftet blandt borgerne, i
13 lokaludvalget og politisk på rådhuset. Julemarkederne er et velkomment indslag i bylivet, men
14 kommunen skal gøre det klart for de ansvarlige, hvad vilkårene for julemarkederne er - også med
15 hensyn til renhold og affaldshåndtering. Hvis vilkårene ikke overholdes, skal kommunen skride
16 ind øjeblikkeligt. Julemarkederne skal udstråle kvalitet. De skal opleves som værende noget, der
17 giver værdi til København, noget der respekterer de eksisterende forretninger og noget, vi kan
18 være stolte af. De bør formidle de nordiske juletraditioner. Julemarkederne er i november og
19 december måned Københavns ansigt ud ad til, ikke mindst overfor de mange turister i byen.

20 **4.2.1.10. Bydelens æstetik**

21 Lokaludvalget vil højne den æstetiske standard i Indre By. Det er vigtigt at bevare København og
22 Indre Bys særpræg. Når man går rundt på Rådhuspladsen eller en tur ned ad Strøget, så skal man
23 kunne se og mærke, at man er i København, og ikke i hvilken som helst anden by. Skiltningen på
24 facaderne skal ikke dominere byrummet, men signalere, hvad der er bag facaderne. Skiltningen
25 skal holdes under 1. sals højde, så husfacaderne kan ses og nydes. Skiltningen for butikkerne må
26 ikke ødelægge facadens arkitektur og helhed.

27

28 **4.2.1.11. Events**

29 Lokaludvalget anerkender behovet for at afholde idræts- og kulturarrangementer i Indre Bys
30 gader, men det skal være tydeligt, hvad byen får igen for at være værtsby, og de skal afvikles
31 med hensyntagen til og med mindst mulig gene for beboerne og detailhandlen i bydelen samt for
32 de mange gæster, der er her uanset eventen. Derudover skal events spredes, så de i højere grad
33 end nu placeres udenfor Indre By.

34 Kommunen skal i forbindelse med fremtidige idræts- og kulturarrangementer i Indre Bys gader
35 sikre:

- 36 • At arrangementerne er fokuseret. Eksempelvis virker det unødvendigt - og i al fald
37 generende for Indre Bys beboere - at idrætsarrangementer som marathnløb og ironman
38 forsøges peppet op med live- og dj-musik langs ruten. Sådanne sidearrangementer skal
39 ikke placeres ved beboelse.

40

- 1 • At ansøgninger om musik i forbindelse med markeder, idrætsbegivenheder mv. skal ske
2 med en særskilt ansøgning, der behandles i henhold til reglerne om musikudøvelse i
3 byrummet.
4
- 5 • At Indre By kan fungere, selv om der er en event i bydelen. Afspærring af gader skal
6 holdes på et minimum, f.x. ved at man i højere grad end nu placerer events, hvor de ikke
7 er til gene for trafikken, fx langs havneløbet.
8
- 9 • At man værner om åndehuller som Kongens Have og derfor begrænser anvendelsen af
10 Indre Bys parker til events.
11
- 12 • At Indre By ikke belastes af urin fra de, der deltager i events.
13
- 14 • At der opsættes toiletter i et omfang, der matcher antal deltagere i og tilskuere til events.
15
- 16 • At knudepunkter for events, fx start og mål for marathonløb, placeres, hvor der ikke bor
17 nogen. Kommentatorerne til events samt musikken, der spilles, fyrværkeri osv. er
18 belastende for de, der bor i nærheden.
19
- 20 • At overflyvning af bydelen i forbindelse med events begrænses til flyvninger, der er
21 nødvendige for sikkerheden. Antallet af helikoptere, der er oppe for at dække events for
22 TV, er stigende og de er længere tid i luften end førhen. De flyver i lav højde og kan
23 høres i hele bydelen.

24 Der skal stilles krav til arrangører af events om, at de som vilkår for en tilladelse og/eller støtte
25 fra kommunen til events redegør for, hvordan de vil tage hensyn til beboere og erhverv i
26 bydelen.

27 **4.2.1.12. Nattelivet**

28 Forholdene for natklubber, diskoteker, serveringssteder, partybusser mv. i Indre By skal
29 strammes op, så beboere og detailhandel får tålelige forhold igen. Stramningen skal suppleres
30 med et eftersyn af, hvordan gældende bevillinger i nattelivsgaderne overholdes og om der er
31 grundlag for at fratage restauratører deres bevilling.

32 Der skal indføres et maksimum på antallet af hhv. klokken 22-, 24-, 2- og 5-bevillinger i de
33 forskellige kvarterer i Indre By, evt. med en mulighed for dispensation. I de smalle gader i Indre
34 By bør der således kun være kl. 22/24-bevillinger. Gaderne rummer beboelse og er derfor ikke
35 egnet til natteliv. En række områder i Indre By skal aldrig kunne omdannes til restaurations- og
36 nattelivsområder. Fx skal Gammel Strand og området nord for Gothersgade beskyttes mod at
37 blive en del af nattelivsområdet.

38 Der skal være offentlighed omkring Bevillingsnævnets afgørelse i sager om alkoholbevillinger
39 og nattilladelser, fx med en bevillingsportal på kommunens hjemmeside, hvor
40 bevillingsansøgningen er i høring og hvor virkningerne på det omkringliggende miljø af en
41 eventuel tilladelse er vurderet. Endvidere skal der indføres en ankemulighed for berørte parter og
42 repræsentanter herfor. Man skal gå bort fra bevillinger med 8 års gyldighed. En periode på max.
43 4 år er mere rimelig.

1 I dag er bevillingsbegrebet for bredtfavnende. Lokaludvalget ønsker, at anvendelsen af en
2 bevilling skal ikke kunne ændre karakter i bevillingsperioden. En bevilling til en café skal alene
3 gælde for cafédrift og ikke for drift af en natklub. Hvis en bevillingshaver ændres anvendelsen af
4 lokalet, vedkommende har bevilling til, skal vedkommende søge en ny bevilling.

5 Der skal stilles kvalitative krav til restauratørerne for så vidt angår restaurationernes udseende
6 udadtil, herunder udeserveringer. Kravene skal gå igen i bevillingerne som vilkår for bevillingen.

7 Bevillingshavere, der ikke overholder reglerne skal mærke konsekvensen omgående.
8 Lokaludvalget foreslår en klippekortordning, hvor man efter tre klip får en 5-årig
9 bevillingskarantæne.

10 Kommunen skal i samarbejde med nattelivsbranchen til stadighed gennemføre kampagner mod
11 diskrimination i nattelivet.

12 **4.2.1.13. Adfærdsregulerende afgift på udeserveringer**

13 Afgiftsfriheden for udeserveringer har medført, at udeserveringerne nu breder sig ud over Indre
14 Bys pladser, gågader og fortove; ikke fordi, der er behov for alle udeserveringspladserne, men
15 fordi restauratørerne reklamerer for deres restauration ved at fylde i bybilledet. De har indtaget
16 byrummet til gene for fremkommeligheden, og roen i byrummet er udfordret. Derfor skal der
17 være afgiftsfrihed for udeserveringer tæt ved restaurationerne langs husmurene, men betales
18 afgift for udeserveringer på de offentlige arealer, der ligger væk fra restaurationerne. På den
19 måde reguleres omfanget af udeserveringer til det reelle behov. Derudover skal det klart
20 afgrænses på kommunens kort og på fliserne, hvor udeserveringer må være.

21 Indtægterne fra afgiften skal anvendes til at finansiere øget håndhævelse af reglerne på området.

22 En anden mulighed er, at restauratørerne får afgiftsfrihed for udeservering, hvis de stiller deres
23 toiletter gratis til rådighed for offentligheden.

24 **4.2.1.14. Foodtrucks**

25 Der skal være et maksimum på antal foodtrucks, kaffevogne mm. i Indre By henset til, at de er
26 unfair konkurrence i forhold til butikker, cafeer mv, der betaler husleje. Foodtrucks skal ikke
27 tillades placering foran butikker mv.

28 **4.2.1.15. Turismen**

29 København skal satse på kvalitetsturisme i Indre By. Der er intet i vejen med andre former for
30 turisme og man bør opdyrke det i de øvrige bydele i kommunen, for bydelene skal ikke ligne
31 hinanden. Men Indre By skal med sin status, beliggenhed og herlighedsværdier satse på kvalitet
32 og bæredygtighed. Vi skal skabe diversitet og spændvidde i oplevelser. Det skal bl.a. afspejle sig
33 i butiksstrukturen, i hotellerne, i restaurations-, café- og nattelivet og i hvad vi ellers tilbyder
34 turister i Indre By. Det skal også kunne ses i serviceniveauet.

35 Etableringen af metroringen kan med tiden medvirke til at minimere antallet af sightseeingbusser
36 og krydstogttrafikken og den dertil knyttede transport i Indre By skal være mere bæredygtig.

37 Eksempelvis bør krydstogtskibene tvinges til at bruge el, der produceres miljøvenligt på
38 elværkerne, frem for at bruge el, som skibene selv producerer med luftforurening til følge.

1 Partikelforureningen og drivhusgasemissioner skal reduceres jf. målet i kommunens klimaplan.
2 Transport af passagerer til og fra krydstogtskibene skal i hovedsagen ske ad vandvejen eller i
3 små el-busser, der passer til gadenettet i Indre By.

4 **4.2.1.16. De hjemløse i gadebilledet**

5 Indre Bys beboere ønsker, at deres bydel fremstår smukt og med værdighed. Samtidig har mange
6 i bydelen et socialt hjerte, empati og forståelse for, at ikke alle kan leve op til idealerne om et
7 godt liv, men må leve på gaden hele eller det meste af døgnet. Da en forholdsvis stor andel af
8 hjemløse i København og i Danmark opholder sig i Indre By, er det et dilemma, som der skal
9 findes løsninger på, selv om det ikke er nemt. Gadebilledet skal i mindre grad end nu være
10 præget af hjemløse og de hjemløse skal hjælpes til et bedre liv.

11 Lokaludvalget foreslår oprettelse af flere, mindre være- og bispisningssteder rundt om i Indre
12 By. De skal have forskellig profil tilpasset forskellige målgrupper, og med samme værdige og
13 respektfulde tilgang til de hjemløse, som man har i bispisningsstedet Den Sorte Gryde i
14 Nansensgade, gøre en indsats for at stabilisere de sårbare hjemløse, så de kan hjælpes til en
15 bolig, der passer til deres levevis. På samme værdige og respektfulde måde skal ikke-kriminelle
16 udenlandske hjemløse hjælpes med transport til hjemlandet, idet lokaludvalget forstår, at politiet
17 tager hånd om kriminelle hjemløse.

18

19 **4.2.2. Mere bynatur**

20 Det grønne indtryk skal forstærkes ved anlæg af nye grønne områder og plante flere træer og
21 blomster.

22 De nuværende grønne områder må ikke betragtes som potentielle byggegrunde, som det er sket i
23 forbindelse med museumsbyggeri i Østre Anlæg og nu i Botanisk Have. De nuværende blå
24 områder må ikke betragtes som potentielle byggegrunde, som det er sket i forbindelse med
25 byggeriet ved BLOX-byggeriet, hvor der er bygget ud i havnen.

26 Kommunen og staten bør gå forrest og sørge for en forgrønning af deres arealer og bygninger i
27 Indre By, fx med etablering af en kommunal pulje, som de, der driver de offentlige arealer og
28 bygninger i Indre By, kan søge forgrønningsstøtte fra.

29

30 Der skal etableres et netværk af borgere, som i samarbejde med Københavns Kommune kan
31 støtte og hjælpe beboerne til etablering af byforgrønningsprojekter

32 Lokaludvalget fortsætter sin kampagne og pulje ”Roser til Byen” i samarbejde med Miljøpunkt
33 Indre By-Christianshavn, som borgerne kan søge om støtte til facadebeplantning fra.

34 Der skal plantes flere træer i Indre By - ikke mindst på steder, hvor træer er blevet fældet - og der
35 skal udpeges ikoniske træer. Lokaludvalget foreslår, at man som hovedregel ikke tillader
36 fældning af træer, der er over 25 år gamle, uanset om de står på offentligt eller privat areal.

37 Det kan være et irritationsmoment for nogle, når vilde grønne planter snor sig op gennem de
38 sirligt anlagte brosten og fortovsprækker. Men ukrudt er en del af naturens og hverdagens
39 grønne billede. Det vokser, hvor der er jord og liv, og komplementerer gadebilledet med lys og

1 farve, som giver struktur og æstetisk mening. Derfor skal kommunen minimere
2 ukrudtsbekæmpelse på fortovene i Indre By. Ukrudt i fortovene medvirker til at holde på sandet
3 mellem fortovsflikerne, til at nedsive regnvand og til at rense luften.

4

5 **4.2.3. Fleksibel og kreativ brug af byen**

6 Indre By skal passe til det levede liv. Der skal være plads til eksperimenterende projekter. Der
7 skal være frihed til at iværksætte og afprøve nye ting. Bygninger og områder kan ændre funktion
8 med tiden. Vi skal sammen have modet til at overraske og skabe nyt. Lokaludvalget er enig i
9 mange af de tanker om fleksibel og kreativ brug af byen, som omtales i Fællesskab København:

10

11 **4.2.3.1. Frederiksborggade uden motorer**

12 Frederiksborggade skal laves om til at afvikle cykel- og fodgængertrafik. Den motoriserede
13 trafik skal ledes om ad Gothersgade, hvor der er langt færre beboere og langt færre butikker. Så
14 vil cyklisterne og de mange fodgængere omkring Torvehallerne og metronedgangene kunne
15 færdes uden fare for at blive kørt over af den alt for kraftige og tunge bustrafik. Det vil give et
16 mere blomstrende forretningsmiljø og en fornuftig afvikling af den øgede cykeltrafik fra
17 Nørrebrogade ind mod bymidten.

18 **4.2.3.2. Motionsplads på Havnegade-promenaden**

19 Havnegade-promenaden er blevet en stor succes med mange brugere, voksne og gamle, unge og
20 børn. Alt er i brug. Bænke og borde, trampoliner og boldbanen, petanque spil m.m. Der både
21 promeneres og motionløbes. Alle områder er i brug bortset fra den såkaldte Bornholmerknast i
22 den vestlige ende af promenaden. Her er der i sin tid opstillet en såkaldt ”havnehal” bestående af
23 6 høje søjler, som var tænkt brugt til arrangementer, hvis den blev afskærmet med presenninger.
24 Knasten er det absolut mest forblæste område på promenaden, hvorfor den nærmest aldrig er
25 blevet brugt efter sin hensigt.

26 Lokaludvalget foreslår, at knastområdet bruges til et lille ”fitnessområde” med 7-8
27 fitnessapparater blandt de mest populære til fri afbenyttelse. Det kunne være et område i stil med
28 motionsområdet ved Fredens Bro.

29 **4.2.3.3. Gentænk Axeltorv**

30 Området skal udvikles ved at gøre pladsen mellem Paladsbiograferne og Cirkusbygningen samt
31 pladsen mellem Axelborg og de nye Axel Towers til grønne områder med markedsplads og et
32 kreativt cafeliv.

33 **4.2.3.4. Skøjtebane og soppebassin på Kongens Nytorv**

34 Når Metrobyggeriet er afsluttet vil livet på skøjtebanen på Kongens Nytorv smitte af på livet i
35 kvarteret om vinteren. En tilsvarende effekt vil komme, hvis skøjtebanen om sommeren
36 omdannes til et lavvandet bassin, hvor man kan lege med både etc.

37 **4.2.3.5. Nyboder med beboerdrevne aktiviteter**

38 Sankt Pauls Plads skal forskønnes, så den kan fungere som et samlingssted for alle i kvarteret.
39 Hundeluftearealet skal flyttes til et andet sted i nærheden, så de grønne arealer kan tages i
40 anvendelse til beboerdrevne aktiviteter som byhaver, loppemarkeder mv. Lokaludvalget
41 fortsætter sit engagement i udviklingsprocessen for pladsens anvendelse.

1 **4.2.3.6. Strædet skal reguleres**

2 Lokaludvalget ønsker, at få synliggjort de gældende regler for brug af Strædet til udeserveringer,
3 parkering, byudstyr osv., og reglerne skal håndhæves. Strædet fremstår rodet og der er kamp om
4 gaderummet blandt de, der driver forretning i gaderne.

5 **4.2.3.7. Lavendelstræde med minimal biltrafik**

6 Lavendelstræde skal have samme status som Stræderne. Det skal ikke være en bilfri gade, for der
7 skal være mulighed for varelevering til de erhvervsdrivende samt afmærkede p-båse mellem de
8 udendørs restaurantnicher.

9 **4.2.3.8. Strøget er fyldt op**

10 Placering af byudstyr, stader og gademusikantarealer på Strøget skal ske under hensyntagen til
11 Strøgets generelle udtryk samt ud fra en vurdering af, hvordan det påvirker fremkommeligheden
12 og butikkernes synlighed. I øjeblikket er Strøget fyldt op, så hvis der skal noget nyt ind, må man
13 fjerne noget andet.

14 **4.2.3.9. Bilfri weekender i Søgaderne**

15 Øster Søgade, Nørre Søgade og Vester Søgade skal forsøgsvis lukkes for biltrafik i weekenderne.
16 Gadearealerne bliver stillet til rådighed for uformelle borgerinitierede aktiviteter, for
17 eksempel rulleskøjtølb, løppemarked osv. Dermed får Søgaderne karakter af et trafik- og
18 bylivs- eksperimentarium, hvor det kan observeres, hvad der vil ske, hvis man permanent
19 frigiver gadeareal til byrumsaktiviteter. Derudover kan det også undersøges, hvilke konsekvenser
20 det vil have for luftkvaliteten i området at begrænse trafikken på Søgaderne.

21 **4.2.3.10. Kunst i byens rum**

22 Kunstværker i byrummet skal være vedkommende for Indre By og have kvalitet. Indenfor den
23 ramme er lokaludvalget åben over for alle former for kunst, hvad enten det er permanent eller
24 midlertidigt: Monumenter, lysinstallationer, lydbilleder, gavlmalier, musik osv. Lokaludvalget
25 vil sammen med interessenter sætte udarbejdelsen af en strategi for kunst i Indre Bys byrum i
26 gang.

27

28 **4.2.4. Unikke kvarterer i sammenhæng**

29 Planlægningen i Indre By forekommer fragmenteret, hvilket står i kontrast til, at man i
30 udviklingsområderne i Københavns Kommune planlægger helhedsorienteret. I Indre By har vi en
31 række kvarterer, som hver især hænger nogenlunde sammen, men som stort set ikke hænger
32 sammen på tværs. Den igangværende planlægning synes at underminere kvarterernes
33 ”indvendige” sammenhængskraft, ligesom den ikke styrker sammenhængen på tværs af Indre
34 By. Det skal der laves om på, først og fremmest ved at erkende og arbejde med det
35 udgangspunkt, at Indre By er en bydel med megen beboelse.

36 **4.2.4.1. Helhedsplan for området mellem Kongens Have og Inderhavnen**

37 Der skal udarbejdes en trafikal helhedsplan for hele området mellem Kongens Have og
38 Inderhavnen, som skal omfatte
39 - en ensretning af Holbergsgade/Toldbodgade som aflastning af Bredgade
40 - en opretholdelse af ensretningen af Kronprinsessegade, som aflastning af Store Kongensgade.
41 - en forbedring af forholdene for cyklister ved at videreføre cykelpromenaden i Havnegade via

1 Amaliehaven til Esplanaden.
2 - En forbedring af forholdene for cyklister og fodgængere, der skal fra Inderhavnsbroen til
3 Kongens Nytorv - eller omvendt.

4 **4.2.4.2. Til fods ad Fæstningsringen**

5 Fæstningsringen omfatter Kastellet, Østre Anlæg, Botanisk Have, Ørstedsparken, Tivoli og
6 Christianshavns Vold samt de indre søforter. De bør forbindes, så man til fods i videst muligt
7 omfang kan bevæge sig gennem ringen, uden at skulle krydse gader i gadeplanet. Anlægget af
8 gang- og cykelbroen mellem Vester Voldgade og Langebrogade er en god begyndelse på
9 etableringen af projektet.

10 **4.2.4.3. Helhedsplan for Sølvgade**

11 Sølvgade mellem Farimagsgaderne og Voldgaderne skal revitaliseres som et byrum, der som led
12 i en retablering af Fæstningsringen skaber sammenhæng mellem Botanisk Have og Østre Anlæg.
13 Revitaliseringen skal desuden indbefatte det forhold, at Statens Naturhistoriske Museum skal
14 udvides. Helhedsplanen bør også omfatte en justering af trafikforholdene i Webersgade og i
15 Sølvgade mellem Fredens Bro og Farimagsgaderne.

16 **4.2.4.4. Helhedsplan for området syd for Kastellet**

17 Med udgangspunkt i, at der kommer et nyt Frihedsmuseum i Churchillparken og at
18 trafikforholdene i området er rodet, ikke mindst hvad angår parkering af busser, skal der
19 udarbejdes en helhedsplan for funktioner og arealanvendelse i området syd for Kastellet.

20 **4.2.4.5. Stokhusbroen**

21 Indre By mangler Stokhusbroen mellem Nyboder og Østre Anlæg. Den blev revet ned, da
22 Kystbanen skulle elektrificeres, men broen skal retableres som en gangforbindelse, eftersom det
23 ikke er tilladt at cykle i Østre Anlæg. Stokhusbroen vil øge besøgstallene i Østre Anlæg pga. den
24 oplevelsesmæssige værdi, den vil give for byens beboere, men også de mange turister, som bl.a.
25 gæster Nyboder. Broen skal være smuk og harmonisk indpasset i byens rum samtidig med, at
26 den opfylder kravene til tilgængelighed.

27 **4.2.4.5. Man skal føle sig velkommen på Rådhuspladsen**

28 Rådhuspladsen skal nyindrettes, når metrostationen åbner, så man føler sig velkommen til at tage
29 ophold på den. Der skal plantes træer langs hele H.C. Andersens Boulevard ved Rådhuspladsen.
30 En variant af forslaget er, at man fortsætter Rådhuspladsen forbi Rådhuspladsen, hvor træerne kan
31 stå. Det vil hindre cyklister i at cykle over Rådhuspladsen. Der skal opsættes flere bænke og hvis
32 muligt må der også godt indrettes udendørs caféområde eller et område med mad- og kaffetrucks
33 på den del af pladsen der får træbeplantning. Indgangen til Strøget skal markeres med en
34 installation. Der bør udskrives en designkonkurrence om et sådant vartegn.
35 Fodgængerovergangen over H.C. Andersens Boulevard ved Industriens Hus bør ændres, så den
36 får bredere heller.

37 **4.2.4.6. Tivoli i tøjler**

38 De senere år har der været sager vedrørende udviklingen af Tivoli, som rejser tvivl om, hvorvidt
39 Tivoli formår at udvikle sig under hensyntagen til omgivelserne og på en måde, som er i
40 kommunen og borgernes interesse. Lokaludvalget efterlyser derfor en lokalplan for Tivolihaven,
41 som fastlægger hvordan Tivoli skal udvikle sig under hensyntagen til, dels at Tivoli er en have

1 og dels at Tivoli ligger centralt placeret i København og tæt på boligkvarterer. Tivoli er en meget
2 speciel og æstetisk smuk historisk forlystelsespark, og en plan for udviklingen bør tage højde for
3 denne særrolle – gerne på en nyskabende måde, der kan sikre haven tiltrækningskraft i
4 fremtiden.

5 Tivoli har åbent i oktober samt ultimo november-primus januar og har også udvidet
6 sommersæsonen, hvorfor områderne omkring Tivoli bliver påvirket anderledes end før.
7 Derudover skal udviklingen af Tivoli ses i lyset af terrortruslen.

8 Der skal være en udgang fra Tivoli mod Tietgensgade for at skabe sammenhæng i
9 Fæstningsringen.

10 **4.2.4.8. Middelalderbyen som lastbilfri zone**

11 Det skal undersøges, hvordan Middelalderbyen kan blive en lastbilfri zone. Det primære formål
12 er at hindre terror i Middelalderbyens gader med lastbiler. Det sekundære formål er at få en trafik
13 i gaderne, der matcher gadernes bredde og kapacitet, og som respekterer, at gaderne i
14 hovedsagen benyttes af fodgængere og cyklister.

15 **4.2.4.9. Butiksstrukturen**

16 Butiksstrukturen i Indre By skal understøtte, at bydelen rummer beboelse, og specialbutikker og
17 detailhandel skal igen have fodfæste i Indre By til glæde for hele Hovedstadsregionen. Der pågår
18 en uheldig udvikling i Indre By, hvor kædeforretninger, restauranter og cafeer er ved at sætte sig
19 på det hele. De må gerne være her, men Indre By skal ikke udvikle sig til et storcenter. Indre By
20 skal være stedet, hvor man køber det, man ikke kan få andre steder.

21 En af de måder, man kan bremse at de små butikker presses ud, er ved at forbyde
22 sammenlægning af butiksarealer, idet de internationale kæder normalt kræver butikker med et
23 stort areal.

24

25 **4.3. Det lokale miljøarbejde**

26 Lokaludvalget har et særligt fokus på, hvordan miljøet i Indre By udvikles til fordel for beboerne
27 i vores bydel. Grundlaget for det lokale miljøarbejde er miljøvisionen, som blev endeligt
28 vedtaget i oktober 2016:

29 Indre By vil være en grøn bydel, og går forrest med eksperimenterende tiltag, der øger
30 livskvaliteten for borgerne og brugerne. Vi vil arbejde for

- 31 • Reduktion af luftforurening og støj
- 32 • Rent vand
- 33 • Grønt i byrummene
- 34 • Affaldssortering

35 **4.3.1. Luftforurening**

36 Indre By skal udpeges til miljøzone, hvor der er forbud mod kørsel med dieselkøretøjer. Det
37 gælder også dieseltog.

1 Fossilfri drift af den kollektive trafik i 2025 bør være målet. Det vil harmonere med målene i
2 Københavns Kommunes klimaplan. Havnebusserne bør drives fossilfrit hurtigst muligt og der
3 skal mere fart på elektrificeringen af de strategiske buslinjer i København. Når busdriften i
4 Københavns Kommune bliver fossilfri, bør turistbuskørsel og taxakørsel også være det.

5 Hvis gasbusser forurener så meget, at det går ud over københavnernes helbred, skal de udgå af
6 busparken.

7 Et forbud mod brændeovne og regulering af brug af grilovne på altaner skal tages med i alle
8 fremtidige lokalplaner, der måtte komme i Indre By.

9 **4.3.2. Affaldsløsninger**

10 De forhindringer, der er i mange, især mindre ejendomme i Indre By, for at kunne sortere affald,
11 skal fjernes. Erfaringer med affaldssortering skal synliggøres, så man kan se, at det er muligt i et
12 tæt bebygget område som Indre By. Lokaludvalget ser gerne, at man anvender byrummet til
13 affaldssortering. Dels har sorteringen en signalværdi, dels kan affaldssorteringsanlæg have en
14 terrorforebyggende funktion og dels kan affaldssorteringsanlæg give byrummet en ny dimension,
15 hvis de får en kunstnerisk indpakning.

16 **4.3.3. Klimatilpasning**

17 Klimatilpasningen i Indre By skal ske ved, at man benytter den lokale viden om bynaturen og om
18 mulighederne for klimatilpasning. Derudover skal der klimatilpasses, så den eksisterende by kan
19 fungere uanfægtet og med respekt for lokalområdets egenart.

20 Endelig skal man fremover undlade at planlægge tætte bebyggelser og i stedet bevare og udvide
21 friarealer, der så kan anvendes til regnvandsnedrivning.

22

23 **4.4. Den lokale kultur**

24 **4.4.1. Kulturhuset Indre By skal revitaliseres som beboerhus**

25 Der skal gøres en kraftig indsats for at synliggøre kulturhuset, ikke mindst over for borgerne i
26 Indre By. Synliggørelsen skal ske som led i en revitalisering af kulturhuset, hvor den lokale
27 forankring breder ud med Indre By som udgangspunktet og med ”Beboerhus”, som den centrale
28 funktion.

29 Kulturhuset skal sætte aktiviteter i gang, som rammer de behov, der er blandt borgerne i Indre
30 By. Man kan ikke forvente, at borgerne selv sætter aktiviteter i gang, hvis blot kulturhuset
31 tilbyder rammer for aktiviteterne.

32 Hvis man ikke kommer i mål med en revitalisering af kulturhuset på en måde, der tilgodeser
33 Indre Bys borgere, kan en lukning af det komme på tale for derved at skabe økonomi for
34 etablering af 2-3 mindre kvarterhuse rundt om i Indre By, fx i Nyboder-kvarteret. Her tænker vi
35 på lokale fællesskaber, kvarterhuse – eller kvarterlokaler - der skal rumme brugerstyrede
36 fællesaktiviteter, f.eks i en tom butik/lejlighed.

1 En anden mulighed er, at Palads-bygningen ved Vesterport erstatter Kulturhuset Indre By og
2 med sin centrale placering anvendes til et kulturhus med alle borgere i Københavns Kommune
3 som målgruppe.

4 **4.4.3. Københavns Kulturkvarter og Parkmuseerne**

5 Lokaludvalget har fulgt etableringen af samarbejdet mellem kulturinstitutioner i Indre By, der
6 har udmøntet sig i netværket Københavns Kulturkvarter og i netværket Parkmuseerne. Vi beder
7 de kommunale deltagere i de to netværk om at sørge for, at netværkene inddrager borgerne og
8 lokaludvalget, når man drøfter tiltag, der har betydning for Indre By.

9 Lokaludvalget støtter ideen om en lille el-shuttlebus, der forbinder kulturinstitutionerne i
10 Københavns Kulturkvarter og Parkmuseerne, hvori det skal være muligt at købe en samlet billet
11 til alle kulturinstitutioner i de to netværk.

12 **4.4.3. Kommunale kulturinstitutioner i Indre By**

13 Der skal være dage med gratis entre til Københavns Museum, Thorvaldsens Museum og Nikolaj
14 Kunsthal. Billetstrukturen skal målgruppeindrettes, så det eksempelvis er billigere for
15 studerende, kontanthjælpsmodtagere og pensionister. Der skal indføres en fællesbillet til de
16 forskellige kulturinstitutioner og årskort til museerne i København i stil med Copenhagen Card,
17 der giver adgang til museer og attraktioner i København og på Midt- og Østsjælland.

18 **4.4.4. De ikke-kommunale kulturinstitutioner i Indre By**

19 Lokaludvalget vil i 2017 indkalde de ikke-kulturinstitutioner i Indre By til en
20 erfaringsudveksling om kulturlivet i Indre by og hvordan det målrettes Indre Bys borgere.
21 Erfaringsudvekslingen vil tillige omhandle det forhold, at nogle kulturinstitutioner får kommunal
22 støtte, men andre ikke gør.

23 **4.4.5. For få idrætsfaciliteter**

24 At der kun er fire offentligt tilgængelige badmintonbaner til de cirka 41.000 indbyggere i Indre
25 By er sigende for, at bydelen er underforsynet med idrætsfaciliteter.
26 Lokaludvalget vil i 2017 indkalde interessenter indenfor den organiserede og den uorganiserede
27 idræt samt skoler, gymnasier mm. til en drøftelse af behovet for idrætsfaciliteter i Indre By samt
28 om en strategi for, hvordan idrætsfaciliteter kan tilvejebringes, herunder hvordan skolernes
29 gymnastiksale kan anvendes uden for skoletiden.

30

1 **4.5. Plads til børnefamilierne**

2 Tilvejebringelse af gode vilkår for børnefamilier bør være blandt fikspunkterne for planlægning i
3 Indre By. Der skal være boliger for dem, der skal være lys og luft og børneinstitutionerne og
4 skolerne skal kunne rumme børnene. I lokaludvalget har vi noteret os, at folkeskolerne i Indre By
5 ikke kan rumme flere elever og at der er et forholdsvist stort antal privatskoler i bydelen. Alt
6 andet lige vil støtter lokaludvalget folkeskoleprincippet, men det kræver, at folkeskolerne er
7 parate til at modtage privatskoleelever, når behovet opstår.

8
9 Lokaludvalget vil i den kommende bydelsplanperiode udforske forholdene for børnefamilierne
10 og se på, hvordan de i højere grad end nu kan få fodfæste i vores bydel.

11

12

1 **4.6. Borgerinddragelse**

2 Indre By Lokaludvalg fungerer som bindeled og sikrer dialog mellem Indre Bys borgere og
3 politikere. Lokaludvalget skal styrke nærdemokratiet. Det skal gøre det lettere for den enkelte
4 borger at få indflydelse på de beslutninger, Borgerrepræsentationen træffer for Indre By, og som
5 har betydning for bydelen. Det skal bidrage til en gensidig kontakt mellem
6 Borgerrepræsentationen og bydelene og være med til at kvalificere beslutningsgrundlaget for
7 Borgerrepræsentationen. Indre By Lokaludvalg skal endvidere arbejde aktivt med de temaer, der
8 er væsentlige i bydelen og bringe lokale interesser og behov videre til Borgerrepræsentationen.
9 Lokaludvalgets borgerinddragelse tager udgangspunkt i lokaludvalgets kommunikationsstrategi,
10 som lokaludvalget vedtog i 2010, reviderede i 2012 og supplerede i 2016 med oprettelsen af
11 Indre By Borgerpanel.

12 Overordnet set er det bl.a. kommunikationsstrategiens formål:

- 13 • At skabe synlighed i bydelen – borgerne skal kende lokaludvalget
- 14 • At styrke den nærdemokratiske rolle, og at sikre at lokaludvalget når ud til flest mulige
15 målgrupper
- 16 • At gøre det nemmere for borgere at komme med input og at fastholde deres engagement
- 17 • At videreudvikle Indre By Lokaludvalg som initiativrigt, proaktivt og som borgernes
18 talerør
- 19 • At opkvalificere og udvikle borgerdialog

20 Lokaludvalget har en bred vifte af værktøjer, hvad angår dialogformer og
21 kommunikationsmidler. Til sammen giver værktøjerne gode muligheder for at imødekomme
22 de forskellige borgergruppers interesser og behov og dermed nå bredt ud til langt de fleste
23 målgrupper.

24 Der er ingen målgrupper, som helt bliver overset, med den brede vifte af redskaber,
25 lokaludvalget råder over. Derfor skal den fremadrettede dialog- og kommunikationsindsats
26 koncentreres omkring udvikling og udnyttelse af de eksisterende værktøjer. Ved at udvikle
27 kvaliteten af de nuværende dialog- og kommunikationsredskaber vil man i højere grad kunne
28 sikre et vedholdende engagement fra en bredere gruppe af borgere.

29 **4.7. Partnerskaber**

30 Indre By Lokaludvalg vil i den kommende periode fortsætte samarbejdet med Miljøpunkt Indre
31 By- Christianshavn om det lokale miljøarbejde. Derudover vil lokaludvalget via en fokusering på
32 de lokale miljøer i de forskellige kvarterer i bydelen etablere partnerskaber med lokale
33 foreninger med henblik på at oparbejde eller understøtte lokalt engagement om Indre By og i
34 særlig grad om de forskellige kvarterer. Endelig vil lokaludvalget til stadighed opsøge
35 samarbejde med forskellige lokale organisationer, foreninger og institutioner.

36 **4.7.1. Partnerskab med Miljøpunkt Indre By-Christianshavn**

37 Indre By Lokaludvalg har sammen med Christianshavns Lokaludvalg vedtaget en vision for det
38 lokale miljøarbejde og på det grundlag indgået en driftsstøtteaftale med Miljøpunkt Indre By-
39 Christianshavn om, at Miljøpunktet udfører det lokale miljøarbejde, som lokaludvalget i kraft af
40 "Kommissoret for lokaludvalg" er forpligtet til at varetage.

1 **4.7.2. Partnerskaber med lokale foreninger**

2 Generne fra nattelivet, den igangsatte proces i Nyboder om revitalisering af kvarteret i
3 almindelighed og Sankt Pauls Plads i særdeleshed samt forsøget på at udvikle Kulturhus Indre
4 By til et beboerhus for Indre Bys borgere kan eller har allerede givet lokaludvalget mulighed for
5 at etablere partnerskaber omkring lokalpolitiske temaer og kulturelle initiativer.

6 Potentialet for samarbejder og partnerskaber er dog større end som så. Hensigten er at få
7 interessefællesskaber op at stå og knytte dem til lokaludvalget. I del 5 om strategiske
8 retningslinjer for brug af puljemidler beskrives det nærmere, hvordan lokaludvalget vil skabe
9 lokalt engagement.

10 **4.7.3. Samarbejde med lokale institutioner**

11 Som ovenfor nævnt har lokaludvalget et godt samarbejde med lokale institutioner om
12 enkeltsager. I den kommende periode vil lokaludvalget systematisk opdyrke et samarbejde og
13 danne netværk med

- 14 • de kulturelle institutioner i Indre By, både de kommunale, kommunalt støttet, statslige og
15 private kulturelle institutioner. Det kunne også være spændende at danne netværk med
16 den kommercielle del af kulturlivet, som fx gallerier, biografer osv., men ressourcerne er
17 ikke til det for øjeblikket.
- 18 • de lokale skoler, både kommunale og private skoler.
- 19 • de lokale børneinstitutioner.
- 20 • de lokale plejehjem.
- 21 • de lokale interesseorganisationer som fx Kbh K, HORESTA, Kjøbenhavns
22 Haandværkerforening, DRC og cyklistforbundet.
- 23 • de lokale politiske foreninger.

24 **4.7.4. Dialog med forvaltningerne**

25 Indre By Lokaludvalgs borgerinddragelse er i hovedsagen baseret på de sager og temaer, som
26 forvaltningerne i Københavns Kommune beder lokaludvalget forholde sig til. En tidlig dialog
27 mellem forvaltningerne og lokaludvalget skal sikre, at lokale kompetencer inddrages med
28 mulighed for mere kvalificerede beslutninger i den konkrete situation. Det gælder også
29 naboorienteringerne, som kommunen skal gennemføre, når der er ønske om dispensationer i
30 forhold til byggeri mv. Lokaludvalget vil have mere offentlighed omkring de tiltag, der søges
31 gennemført med dispensationer mv.

32 Derudover vil lokaludvalget arbejde for, at projekter, som forvaltningerne gennemfører,
33 evalueres sammen med lokaludvalget og borgerne. Det gælder især anlægsprojekter.

1 **5. Strategiske retningslinjer for brug af lokaludvalgets puljemidler**

2 **5.1. Borgerdialog**

3 Lokaludvalget består af ildsjæle, der på frivillig basis bruger en betydelig del af deres tid for at
4 følge Indre Bys situation og udvikling. Tilsammen har de en stor viden og en detaljeret forståelse
5 for stort set alt, hvad der rør sig i bydelen. Deres opfattelse af borgernes ønsker bliver hele tiden
6 opdateret dels ved deres personlige kontakt med omgivelserne og dels ved en mere formel
7 borgerdialog.

8 Lokaludvalget er kendt for sin borgerdialog om konkrete sager, temaer og overordnede politiske
9 problemstillinger og er også kendt for at anvende meget forskellige former for borgerdialog:
10 Debatvognsarrangementer på gaden, klassiske borgermøder, omvendte borgermøder, workshops,
11 byvandring, hjemme hos-arrangementer, spørgeskemaundersøgelser på internettet, dialog på
12 facebook og lokaludvalgets hjemmeside osv.

13 Lokaludvalget ønsker at fastholde det høje aktivitetsniveau og den tætte kontakt med borgerne
14 og vil også gerne afprøve nye former for borgerdialog. Lokaludvalget oprettede derfor i 2016 et
15 borgerpanel, der foreløbig har over 5.000 medlemmer.

16 Hensigten med borgerdialogen er til stadighed at facilitere en samtale mellem borgerne og
17 beslutningstagerne om udviklingen i Indre By. Borgerdialogen skal både kvalificere politikernes
18 og embedsværkets beslutningsgrundlag og informere borgerne om, hvordan det går i bydelen og
19 om, hvad der på vej.

20 Mange gange er borgerdialogen tilrettelagt af lokaludvalget i samarbejde med forvaltningerne,
21 interessegrupper, Miljøpunkt Indre By-Christianshavn og enkeltborgere, men i hovedsagen er det
22 lokaludvalget selv, der står for borgerdialog i Indre By.

23 Lokaludvalget ser det imidlertid også som sin opgave gennem puljemidlerne at støtte
24 ansøgninger fra interessegrupper, enkeltborgere mv. til borgerdialogaktiviteter, hvor
25 lokaludvalget ikke har anden andel i det, end at det finansierer aktiviteten og får del i resultaterne
26 af borgerdialogaktiviteten.

27 **5.2. Lokalt engagement og forankring**

28 Borgerpanelundersøgelsen, som lokaludvalget gennemførte i juni 2016, viste, at mange borgere i
29 Indre By sætter pris på nærmiljøet, de bor i, og fremhæver nærmiljøet som et gode ved at bo i
30 Indre
31 By og i København. Lokaludvalget ønsker at bygge videre på det lokale engagement, den lokale
32 forankring og de lokale kvaliteter ved med puljemidler særligt at støtte ansøgninger, der har et
33 lokalt fokus, samt ved at iværksætte egne projekter, som kan medvirke til øget engagement og
34 forankring i de forskellige kvarterer i Indre By.

35
36 Den overordnede idé er, at beboerne i de forskellige kvarterer og i bydelen som helhed, i
37 stigende grad sammen skal skabe og opleve en samhørighed. Derudover er det hensigten, at
38 beboerne i Indre By ad den vej finder sammen om at varetage bydelens og de forskellige
39 kvarterers interesser.

1 Lokaludvalget ønsker særligt at oparbejde lokalt engagement i de forskellige kvarterer i Indre By
2 gennem fokus på lokalhistorien. Lokaludvalget vil bl.a. gennem indkaldelse af initiativer og
3 anvendelse af puljemidler skabe muligheder herfor.
4

5 **5.3. Lokalt miljøarbejde**

6 Lokaludvalget har i hele sin levetid prioriteret det lokale miljøarbejde højt; først og fremmest
7 ved at yde driftsstøtte til Miljøpunkt Indre By-Christianshavn mod at Miljøpunktet gennemfører
8 årsplaner, som lokaludvalget har været med til at vedtage. Samspillet med Miljøpunktet er
9 væsentligt for at Indre By kan opnå sine mål om at bekæmpe støj og støv. De samme mål
10 forfølger lokaludvalget ved at støtte enkeltstående aktiviteter og projekter indenfor miljøområdet.
11

12 Lokaludvalget ønsker at fastholde det lokale miljøarbejde som en højt prioriteret opgave i
13 bydelsplanperioden; dels ved at fortsætte det tætte samarbejde med Miljøpunktet og dels ved at
14 anvende puljemidler på ansøgninger fra beboere, netværk, institutioner mv. i Indre By til
15 aktiviteter og projekter på miljøområdet. Det må gerne være aktiviteter og projekter, der er
16 synlige og som kan inspirere andre.
17

18 **5.4. Midlertidige byrum**

19 Indre By Lokaludvalg har i stort omfang brugt puljemidler til støtte for udsmykning af Byens
20 Hegn. Selv om Byens Hegn ophører i Indre By i bydelsplanperioden, vil der fortsat være
21 midlertidige byrum i Indre By som følge af den høje bygge- og anlægsaktivitet. Lokaludvalget
22 vil derfor fortsat anvende puljemidler til støtte til aktiviteter og projekter, der udnytter de
23 midlertidige byrum, der opstår i Indre By, som kan gøre bydelen mere spændende end ellers.
24

25 **5.5. Frivillighed**

26 Indre By Lokaludvalg har gennem årene fået forholdsvis mange ansøgninger til aktiviteter, som
27 hel- og halvprofessionelle har stået for, og i mindre grad fra frivilliges aktiviteter.
28

29 Lokaludvalget vil i bydelsplanperioden målrettet opmuntre lokale frivillige kræfter til at benytte
30 sig af, at lokaludvalget råder over en pulje, som man kan få støtte fra. Lokaludvalget vil herved
31 skabe muligheder for at støtte lokalt frivilligt engagement i de forskellige kvarterer i Indre By -
32 særligt med fokus på lokalhistorien.
33

34 **5.6. Plads til alle i Indre By**

35 I erkendelse af Indre Bys multifunktion, dels som det lokale centrum for København og dels som
36 Danmarks hovedstad og internationale metropol, har lokaludvalget i mange tilfælde støttet
37 aktiviteter, der ikke har Indre Bys beboere som den primære målgruppe. Aktiviteterne retter sig
38 mange gange mod Indre Bys gæster og er mange gange placeret i Middelalderbyen. Indre By og
39 især Middelalderbyen får mange besøgende hver dag og mange af de, der søger om støtte, vil
40 godt have et stort publikum.
41

42 Lokaludvalget vil fortsat bruge puljemidler til sådanne aktiviteter, men vil være opmærksom på
43 at holde balancen mellem det, der har interesse for Indre Bys beboere og erhverv, og det, der
44 tiltrækker besøgende.
45

1 **6. Tilkendegivelser fra forvaltningerne i Københavns Kommune**

2 *Foreligger endnu ikke.*

3 **7. Bilag** *foreligger endnu ikke*

- 4 1. Liste over pladser og parker i bydelen med lokaludvalgets bud på hvilken form for
5 anvendelse, de er egnet til
- 6 2. Lokaludvalgets miljøvision
- 7 3. Oversigt over lokaludvalgets borgerdialog med relation til bydelsplanen
- 8 4. Referater af borgermøder med relation til bydelsplanen
- 9 5. Opsamling på borgerpanelundersøgelser
- 10 6. Indre By Borgerpanel om deres kvarterer.
- 11 7. Statistisk materiale